

SLOVENSKI NAROD.

Izahaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake volja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Kdo nas reši modernih barbarjev?

Ako človek posluša nemške ustavoverne svobodnjake, ali čita njih liste, — kako lepe, svobodoumne in človekoljubne ideje razvijajo in razpravljajo, kako te vabijo z snedo-sladko besedo, vdeležiti se njihove zveličalne svobode, kako jih popada sveta jeza, ako vidijo, da se svoboda zatira, kako so vneti za človeške pravice i. t. d! Ko bi jih ne poznali, ko bi mi ne vedeli, kaj je njim „svododa“ in kakošne svobode je nam treba! Pisati znajo lepo in se dobrikati, ali „po njihovih delih jih boste izpoznali.“ Pomislimo malo, kako delajo z nami, in videli bomo precej, kako strašno se loči njih praksa od teorije. —

Vsa naša prizadevanja, narodnost svojo ohraniti si, in na narodnej podlagi vzpeti se do omike in politične svobode, kakoršni sti 19. veka dostojni, hočejo nam uničiti. Gospodariti nam hočejo v naši lastnej hiši po vsej sili, — za-se vse svobodščine zahtevajo, mi pa naj plačujemo davke, naj prelivamo kri, kadar se nam ukaže, a zadovoljni naj bomo s tem, kar bode palo od njihove dobro naložene mize. Pa dobro!

Osoda je Slovanu nemila, to vemo, in zato smo pripravni pribojevati si z vztrajno močjo pravice, poštenja in resnice, kar nam gre po prirojenem pravu brez vsacega boja, in nič drugega ne zahtevamo od svojih nasprotnikov, kakor poštenje, pravico in nepristranost v političnej borbi. Zares skromne zahteve! Skromne, ali kljubu temu zavržene, prezirane, teptane! Volitve za deželni zbor po mestih, kakor smo jih že pojasnili in ka-

kor bodo še bolj pojasnjene pri verifikacijah, so dovoljni dokazi, kako „poštena“ je tako imenovana nemška ali nemškutarska „ustavoverna“ stranka.

Ali mislijo naši nasprotniki, da s tem, če nas pritiskajo, vse popravijo, ako zadušujejo glas naroda? Motijo se; pritisek rodi nasprotni pritisek. Le pritiskajte, dokler morete, prišel bo čas, ko bo nasprotni tlak tako velik, da vas bo vrgel s tako energijo zopet v stran, in dolgo zadušeni in zaprti glas se bo razlegal po širnem svetu in gotovo ne vam v slavo.

Žalostno je videti, kako naši nasprotniki z nepoštenimi pomočki svojih privržencev naš ubogi, toliko stoletij zapuščeni slovanski narod neprestano narodno zatirajo, ter ga na vse mogoče načine ovirajo v njegovih poskušajah, vstati iz pogubnega narodnega spanja ter se postaviti mej izobražene narode. Pa tolažilno je to, da se naš narod kljubu vsem oviram, vsem pritiskom, vsej sili, — budi, dviga, da napreduje, če tudi počasi, — pa gotovo.

Kdor bi iz rezultatov poslednjih volitev sodil, da slovenska narodnost propada, motil bi se.

Zaradi par ducetov premalo značajnih mestnih volilcev, ki so se dali preslepiti ali podkupiti in zapeljati, slovenska ideja nij škoda trpela; slovenski narod si bo te najnovejše omahljivce zaznamoval — a napredoval bo kljubu njim.

In če primerjamo majheno število in slabo materialno stanje svojega naroda z mogočno protivno stranko in njenimi sredstvi, z ono

kliko, katera upotrebljuje vse mogoče sile — ču diti se moramo dušnej kreposti in vstrajnosti slovenskega naroda. Tak narod, katerega ne morejo udušiti — kaj bom dejal udušiti, katerega niti v narodnem napredku zadržavati ne morejo nasilstva mogočnega sovražnika, — mora imeti zdravo srce, čvrsto sredino, nepokvarjeno jedro, čudovito životno moč.

In to srčno zdravje našega naroda nam daje upanje, da bodo izpodletela vsa napenjanja naših nasprotnikov. Nemškutarija in njeni pomočniki pa si nakladajo neizmerno odgovornost, da zatrejo duševno tako bogato obdarjeni narod. Ako uže sedaj more pokazati vsestranski napredek, ko mora večino svojih moči, potrositi za obrambo svoje narodnosti in odvrčanje nepretrganega žaljenja svojih pravic, kaj bi še le storil in s kakimi koraki bi napredoval, ako bi ga tudi protivna klika po svojej dolžnosti podpirala in branila, ali ako bi vsaj neutralna ostala in zaprek in ovir ne stavljala njegovemu razvitku. Sodba, katero bo jej izrekla zgodovina in vsem, kateri z njo vred slovenski narod tlačijo, ostrejša bo, nego je naša; kajti nas, da si ne zabimo, kar se nam je v duševno in materialno kvar zgodilo od naših neprijateljev, zanima vendar vselej najbolj sedanjost.

Zgodovina pa bo posnela vse njihove sramotne čine ter je v enej sliki potomcem predočila in obsodila, kakor zasluže po svojih „kulturonosnih“ delih. In če mi svoje nasprotnike imenujemo nemškutarje, nemčurje, lažiliberale itd., ta imena nijso častna, ali naših zatiralcev ne karakterizujejo dovolj; jaz bi ljudem, kateri hočejo nadarjenemu narodu, mej

Listek.

Žid.

(Spisal Ivan Turgenjev; poslovenil V. Eržen.)
(Dalje.)

„Gospod, daj tudi meni,“ reče Sara.

Vrgel sem jej nekaj zlatnikov v naročaj, ona jih hitro pograbi, kakor mačka.

„Ali sedaj te bodem poljubil.“

„Oh, nikarte, usmilite se,“ šepetala je plašno s prosečim glasom.

„Česa se bojiš?“

„Oh, bojim se.“

„Dovolj je tega!“

„Nikarte, usmilite se.“

Strašljivo me pogleda, nagne glavo malo na stran ter dene roke navzkriž. Nijsem je dalje vznemirjal.

„Ako hočeš — evo, tu sem —“ reče izza kratkega molka ter poda roko mojim ustnam. Poljubil sem jo nehoteč.

Sara se je zopet nasmejala. Srdil sem se, ne vedoč, kaj naj storim. — „Kako si

vendar nespameten!“ si mislim. Obrnem se k njej.

„Čuj me Sara, jaz te ljubim.“

„Vem.“

„Ti veš? In nijsi huda? Ali ljubiš mar tudi ti mene?“

Sara pomaje z glavo.

„Ne tako, odgovori, kakor se spodobi!“

„Pokažite se,“ mi reče.

Nagnil sem se k njej. Sara mi je položila roke na ramena, začela motriti moje lice, mežikala z očmi ter se smehljala. — Nijsem se mogel vzdržati, poljubim jo hitro v lice. Ona se vzdigne in z jednim skokom je bila na vhodu šotorovom.

„Kako si divja!“

Ona je molčala ter se nij genila z mesta.

„Pojdi k meni.“

„Nehčem, gospod. Z Bogom! Drugokrat!“

Hiršelova kodrasta glava prikaže se zopet na vhodu. Zašepče jej dve besedi, ona se pripogne in izgine iz šatora.

Pohitim iz šatora za njo, a nijsem opazil ni nje ni Hiršela.

Celo noč nijsem mogel zaspati.

Druzega jutra smo sedeli pri našem stotniku; kartal sem se, a ne posebno rad. V šotor stopi moj sluga.

„Nekdo vas išče, vaše blagorodje.“

„Kdo me išče?“

„Žid.“

„Gotovo Hiršel“ — si mislim. Počakam, dokler se igra ne konča, potem vstanem ter otidem. V resnici opazim Hiršela.

„Ali ste zadovoljni, vaše blagorodje?“ me vpraša, smejoč se prijazno.

„Oh, ti!“ — (polkovnik se ozre okolo) — mislim, da tukaj nij gospij — v ostalem vse jedno.

„Oh, ti dragi moj, mu odgovorim, „ti me še zasmehuješ?“

„A zakaj bi vas zasmehoval?“

„Kaj, ti še vprašaš?“

„Aj, aj, gospod častnik, kakov ste vendar človek,“ — reče in me kara Hiršel ali ne preneha smejeti se. — „Dekletce je mlado, plaho. — Vi ste jo prestrašili, prav res, prestrašili.“

katerim žive, ali katerega sosedje so, zapreti pot do narodne omike in do blagostanja ter ga vničiti kot narod, imenoval moderne barbarje, in če pomislimo, da nikakoršnega prava nemajo v naši hiši z nami gospodariti, kakor jim je drago, so njihova ravnanje z nami moderno barbarstvo.

In kdo nas reši iz tega duševnega in političnega suženjstva? Reči smemo, da smo se dosedaj hlabro branili tujim navalom. Kaj nam pa prihodnost prinese? Žilavost našega naroda nam vzbuja upanje srečne prihodnosti, vedno hujše, vedno brezobzirnejše pritiskanje naših sovragov nas pa osvedočuje, da se te srečne prihodnosti ne moremo tako hitro nadejati, ako ne dobimo pomočnikov in zaveznikov.

Kje nam je pa iskati pomoči in podpore? O tem vprašani smo bili dosedaj Slovenci nesložni. Nepošteno, brezobzirno ravnanje naših nemških in nenemških, turkofilskih neprijateljev, in dogodjaji na vzhodu odprli so oči tudi onim, kateri so dremali, pokazali pravi pot tudi onim, kateri so dvomili. Divjaška krutost krvoločnega Turka je bila znana vsem državam. Večna sramota vsem omikanim državam, da so jo trpele do sedaj! Sebičnost, grda sebičnost ima v oblasti svet; da tako velikanske sebičnosti nij, kdaj bi uže bili turški kristijani rešeni nečloveškega robstva! Kulturne, civilizirane, izobražene države iščejo in najdejo puhlih izgovorov in uzrokov, zakaj da se mora gnjila Turčija varovati razpada, in gnjeteni kristijani prepustiti nemilej osodi, neomikana, tiranska, sebična, obrekovana Rusija, je jedina samostalna država, ki je neustrašivi se velikanskih žrtev, prevzela sveto nalogo, konec storiti turške grozovitosti in priboriti ubogej „raji“ človeško življenje. Bili so mej nami, ki so o kulturnej moči in ne-sebičnosti Rusije dvomili in nanjo malo, celo malo upali, sedaj so se nasprotnega prepričali. Rusija je s svojim požrtvovalnim podvzetjem osramotila vso Evropo, in si pridobila simpatij tudi tam, kjer jih prej nij imela. Sveto vojsko, katero je začela Rusija proti nespravdljivemu sovragu krščanstva, civilizacije in Slovanstva, spremljamo vsi Slovenci z najtoplejimi željami in molitvami, naj najpravičnejši Bog zmago podeli junaškemu narodu ruskemu, in naj previdnost božja osvoboditelja Slavja-

nov, slavnega carja Aleksandra, še dolgo krepkega ohrani. To je naše upanje, trdno, nepremakljivo upanje, da bo za celo Evropo in posebno za Slovanstvo po srečnem izidu rusko-turške vojske nastopila tudi v Avstriji nova, srečna doba. In da sedaj tako gorke simpatije za ruski narod gojimo.

Telegrami.

Bukarešt 6. avgusta. Kakor se poroča, imajo Rusi v svojej oblasti dobre pozicije le sedem kilometrov to stran Plevne. Ruski glavnokomandujoči, veliki knez Nikolaj, je šel tja k prvim stražam, da pregleda turške položaje.

Zimnica 5. avgusta. („N. W. T.“) Pri vojnem oddelku generala Gurka, ki je v Balkanskih soteskah, sta tudi dva princa carske rodovine, velika vojvoda Nikolaj in Evgen Leuchtenberg. Zavoljo tega se bode od ruske strani vse storilo, da se ta kór osvobodi. (Ne samo zavoljo tega. Ur.)

Carigrad 7. avg. Uradni list proglašča ukaz, naj se vsi carigradski meščani brez razločka vere v meščanske garde snujejo in v orožji izurijo.

Dunaj 7. avg. „Pol. Corr.“ iz Belgrada poroča, da se zadnji čas srbska vlada zopet bolj za vojsko pripravlja.

Cetinje 5. avgusta. Čuje se da turška trdnjava Nikšič s Črnogorci obravnava o predaji Nikšiča. Tudi v bližini Trebinja so vedni boji mej Turki in Črnogorci.

Vojska.

Dobro je to, da tudi denes nij od nobene strani, ne od turške ne od ruske, z bojišča važnih poročil. To je znamenje, da Rusi čakajo novih vojsk, katere noč in dan iz sredine velike njihove države na pomoč dohajajo, Turki so pa preslabi, da bi mej tem mogli sami ofenzivno prijeti in kaj opraviti. Gotovo je, da je bila napaka ruskih generalov, prijeti z manjšino turške pozicije. Ali dozdanji nevspeh, turške defenzivne zmage pri Plevni kažejo jasno, da so sovražniki Slovanstva in Rusije prezgodaj triumfirali, ko so tak krik zagnali, kakor da bi Rusija uže pobita bila.

Iz Rusije maršira zdaj, kakor rečeno, mnogo vojske proti Prutu in skozi Rumunijo. Ko se ta nabere, prijeti bodo Rusi z novega.

Turki so prej uže vse postavili, kar so imeli. — Zarad tega je verjetno, da nekaj dni ne bomo važnih poročil dobivali. Mej tem se je pa varovati zmešanih poročil raznih dopisnikov.

Preko Londona dohaja nezanesljiva vest, da je Osman paša dobil še več konjice ali kavalerije in da bode izkušal zjediniti se z Ejub-pašem in Mehmet-Alijem, ter Rusom pred Ruščukom škodovati. Izkušal! Ali če bode kaj dosegel? Zdaj je uže deset dnij od Plevne, pa Turki stoje, kjer so stali.

Le ne preveč črnogledstva, kakor se razširja mej prijatelji Rusije in Slavjanstva! Mi bomo še lepih zmag veselili se, to trdno upamo.

Pisanje ruskih novin in od ruske strani inspiciranih listov je pod sedanjimi odnošaji izredno zanimivo, in sicer i glede vojaške situacije i glede politične. Kar do prve, razlega se po celem časništvu krik strmenja, — javljenje, ki ima pod ruskimi časniškimi odnošaji velikanski pomen. Tako pravi „Golos“: Celi ruski narod se čudi in se strmeč vprašuje, kako je to, da so se bitve pod tako neugodnimi odnošaji bile, da so se celi polki uničili in da je bil rezultat celega taka izguba?

„Novoje Vremja“ graja poveljnike, zakaj se nijso prej podučili o množici sovražnikov, in znači ruske izgube kot gorostasne in nenavadne.

„Vjedomostim“ se izgube pri Plevni zde večje, nego vse druge v tej vojski skupaj.

O zadnjih bojih na jugu Balkana, katerih konec je bila turška zmaga, piše se angleškemu „Daily Telegraph“ iz Karabunarja sledeče 31. julija: Reuf-paša in Suleiman-paša sta napadla vzajemno Ruse, ki so stali v Eski-Sagri prav energično. Eski-Sagra je dobro utrjen kraj. Turki so napadali obupno; a šla je nad nje cela toča ruskih krogelj. Še hujši boj je bil drugi dan, divji boj. Turški pešci in konjiki so prodrli do šanc, a nikakor nij bilo moč ustaviti streljanja ruskih topov, ki so Turke v krilu in središči podirali. A turško napadanje je bilo brez vspeha; bilo je 800 ranjencev; tudi Mehemed-paša. Drugi dan je Suleiman-paša zopet pridrl s 15 bataljoni svojih v Črnejšgori uže večkrat naklestenih vojakov. Rusi so se dobro branili, a napad Suleimanov je bil tako nenaden, da je bil ves ruski trud

„Krasna takova plahost! A zakaj je vzela denar?“

„Kaj ne bi vzela, ako se jej da?“

„Slušaj Hiršel, kadar zopet pride, jej ne bodem nič žalega storil — samo ti ne moli svoje suhe brade zmirom v moj šotor in naji pusti v miru; ali si čul?“

Hiršelu se zažaré oči.

„No, kako? Ali vam je všeč?“

„Da, všeč mi je!“

„Krasota! takove krasotice nij nikoder. Ali mi hočete dati denarja?“

„Tu, ná, vzemi! No, poslušaj me: ako se midva kaj dogovoriva, je več vredno, nego denar. Njo mi dovedi, a ti pojdi k vragu. Spremim jo potem tudi sam domov.“

„To nij mogoče!“ pravi naglo Hiršel. —

„Aj, aj, to nij nikakor mogoče. Pohajal bodem okolo vašega šotora, vaše blagorodje; malo se bodem oddaljil — vaše blagorodje — voljan sem vas poslužiti — malo se bodem oddaljil. Ali ste zadovoljni?“

„Dobro torej, — dovedi mi jo gotovo, čuješ-li?“

„Nij mari krasotica, — gospod častnik, ka-li? vaše blagorodje, to vam je krasotica, kaj ne?“

Hiršel se nagne in mi gleda v oči.

„Krasna je.“

„Dajte mi torej zlatnik.“

Dam mu zlatnik, potlej se ločiva. Mine naposled dan in nastane noč. Dolgo sem sedel samotni v svojem šatoru. Zvunaj je bilo temno. V mestu je ura odbila dve. Jel sem uže proklinjati žida — kar vstopi v šator Sara, čisto sama. Skočim in objamem jo — dotaknem se z ustnicami nje lica. Bilo je mrzlo kakor led. Jedva sem upoznal nje obrazek. Posadim jo, vržem se pred njo na kolena, primem jo za roko, dotaknem se nje telesa. — Ona je molčala, nij se genila in močno je jokala, glasno in britko. Zaman sem se trudil, da jo umirim. Ona je globoko vzdihovala. Božal sem jo, brisal jej solze; ona se nij temu protivila, nij mi odgovarjala na vprašanja, nego je plakala, plakala glasno. Bil sem ginjen — vstanem, ter odidem iz šotora.

Hiršel stopi pred me, kakor da bi zrastel iz zemlje.

„Hiršel!“ mu rečem, „tu imaš obljubljeni ti denar. Odvedi Saro.“

Žid pohiti k njej. Ona preneha plakati in in ga prime za roko.

„Z Bogom, Sara!“ jej rečem. „Bog te obvaruj, z Bogom! Morebiti se kde drugje vidiva!“

Hiršel se mi molče prikloni. Sara se zgane, me prime za roko in jo pritisne k svojim ustnam — obrnil sem se.

Pet do šest dnij sem mislil neprestano na svojo židovko. Hiršel ne dojde, niti ga je kdo videl v taboru. Spaval sem dovolj slabo; kamor sem pogledal, povsod sem videl pred soboj nje velike in rosne oči, dolge trepalnice moje ustnice nijso mogle pozabiti, kako so se dotaknile onega gladkega, svežega lica. Bil sem z oddelkom vojske poslan po živež v neko oddaljeno vas. Kadar so vojaki plenili po hišah, sem obstal na ulici, na konju sedeč. Kar me nekdo zgrabi za nogo.

„Za Boga, Sara!“

zastonj. Boj je bil kratek a odločilen; Rusi so bežali na vse strani, zapustivši pet topov in veliko municije. Število mrtvih in ranjenih je bilo ogromno.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. avgusta.

Poljski „Czas“ pravi: „Naše poljsko stališče je čisto drugo, nego magjarsko. Mi razločujemo mej Slovanstvom in panslavizmom. Magjari pa vidijo ne le v panslavizmu, temuč v vsacem slovanskem gibanju svojega smrtnega sovražnika in ga hote uničiti. Zato nemamo nobenega uzroka združevati se z Magjari.“ Torej tudi Poljaki pametni postajejo, če prav počasi.

Iz **Lvova** se poroča, da se je začelo preiskavanje zoper osnovatelje tabora, pri katerem so nekateri vpili: Živela Poljska, poginila Rusija!

Iz **Solnograda** se javlja 7. avgusta: Nemški cesar je denes zvečer sem prišel, sprejet od pobočnika našega cesarja, Spinettija, v imenu cesarjevem in od načelnikov oblastnih. Pelje se jutri v Išč, od koder se mu naš cesar nasproti vozi.

Vnanje države.

Z Dunaja se zdaj poroča oficijalno, da **Mithad** paša nij bil od sultana pozvan, naj bi šel na Dunaj. Vse je le njegova sleparija. Sultan ga ne mara in tudi sicer ima sovražnikov dovolj, kakor vsak intrigant.

Francoski stavec Thiers hodi zaradi volitev okolo po deželi in ga republikanci povsod jako častilno sprejemajo. V gradu Stors je govoril pred 600 ljudmi in rekel: Republikanska Francoska bode triumfirala, zakonitost in volja narodova bosti imeli zadnjo besedo.

Angleški vladni listi govore, da ko bi Rusi iz Bulgarije umaknili se, mora Evropa (!) varovati Bulgare pred Turki. — Evropa! Kdaj je kaj storila za kristijane? Rusija je zdaj Evropa.

Iz **Indije** se poroča, da se emir iz Kabula pripravlja vedno na boj proti Angličanom.

Dopisi.

Iz Št. Ruprta na Dolenjskem 6. avg. [Izv. dop.] Vendar smo enkrat volitev župana končali, kar smo dolgo želeli. Poročal sem vam uže zadnjič, da smo 5. t. m. gospod A. Zajca enoglasno izvolili za svojega župana. Še celo prejšnji župan, razvpiti

gospod Dolar, volil je narodno, kakor tudi gosp. Škedelj in njegova stranka, katera je pa jako slaba in majhena. Trikratni strelmožnarjev naznanil nam je, da je slovenski župan izvoljen. Ravno takrat pak se oglašil zvon, ki je zadnjo uro zvonil necemu mrtvecu in menim tudi nemčurskemu bivšemu županstvu v našem kraju. Ah, da bi bil pač zadnjo zabrenkal vsem nemčurjem! Čast pak gospodu grofu Barbu, ki je, kakor je bilo poročano, uže k prvi volitvi župana nalašč z Dunaja prišel, dasiravno nijsmo mogli takrat nič opraviti. Zdaj pak zopet, ko je gospod Dolar prejšnji naš župan na to deloval, da bi se volitev brez g. grofa Barba izvršila, čakal je ugodnega časa, ter razpisal volitev, ko je ravno gospod grof v Toplice odšel. Toda vrlji g. grof prišel je v nedeljo popoldne domov ter šel naravnost k volitvi. Bili bi drugi graščaki enaki borilci za narodnost ljudstva, od kod bi nemčurji v deželni zbor večino dobili?

Torej so se letos št. Ruperčanje uže dvakrat dobro obnesli; pri volitvi v deželni zbor in zdaj pri volitvi župana: S tem ste pokazali pošten značaj ter ste svojej fari vso čast ohranili. Kajti kaj tacega še nij bilo slišati od vas. Po navadi je vladal pri vas prej nemčurski duh. Zdaj pak le tako naprej, in ne dajte se nemčurjem slepariti. Možje ste zdaj, torej možje ostanite! Bodite stanovitni v prihodnje! Čemu bi pustili, da bi bila vaša fara gnezdo nemčurske golazni? Proč tedaj, nemčurstvo in slovenska naša narodnost naj velja! Na ta način boste svetu pokazali, da ste veljavni in značajni možje in z veseljem se vas bodo vaši potomci spominjali, da ste jim pravo pot kazali. Živili narodnjaki! Živel novi župan gosp. Zajec in njegova stranka!

Iz Istre 5. avg. [Izv. dop.] Jaz ne vem, kako vi v Ljubljani mislite in čemu se vse nadejate — po izkušnjah poslednjih volitev. No povedati vam hočem, da isterski Italijani uže vidijo v duhu italijanske zastave na Triglavu plapolati. Tako namreč računajo: Srbija in Črnagora ne bosti mirno gledali, da jima Magjari pred nosom vzemo Bosno in Hercegovino, za kateri sti toliko krvi in novcev žrtvovali. Ko bode, pravijo ti izdajice, avstrijska vojska trčila na Črnogorce, takrat bo skočila tudi Srbija na noge in Ita-

lija, Nemčija, Rumunska in Grška ne bodo doma čepele. Vse to je gotovo uže preskrbela Rusija, pravijo naši Italijani, za tak slučaj; ona namreč, pravijo, ne sme nikakor dopustiti, da bi „neprijateljska“ jej Avstrija imela čilo in veliko vojsko blizu Bolgarske, takrat, ko bode ona v Carigradu mir sklepala; kajti Avstrija tako blizu, in Anglija v Galipolji bi jej mogla preveč sitnosti delati pri takem delu; in lahko bi se dogodilo, da drugi požanjejo, kjer sedaj Rusija seje. Tako mislé ti italijanski gospodje, in jaz družim prepuščam iskati, če je nekaj resnice v tem. Zato pa tudi glave zdaj Italijani strašno visoko nosijo ter našega kmeta pripravljajo na prijazen sprejem — Taljanov. Nekateri, ki so se pod Garibaldijem bojevali proti Avstriji, in takrat pisarili domov v našo Istro svojim sorodnikom, da bodo kmalu lesem prišli igrat biljard z našimi glavami, sedaj javno prorokujejo: Še dva meseca in Italijanska zastava bode plapolala na vrhu Triglava!! To isterski nevedni slovanski kmetje poslušajo in tudi verujejo in kadar se z italijanske gospodo opijo v gostilnici tudi „evviva Garibaldiju“ vičejo, misleč si — nič. Šole so nam italijanske, uradi italijanski, vse na nas reži po italijanski! No vi v Ljubljani boste vprašali, kaj pa narodna stranka dela, da ne podučuje in budi narodne samosvesti in domoljubja v narodu? Na to moram, žalibog, odgovoriti, da tu sedaj prav za prav niti narodne stranke nij več, odkar se je, kakor pravijo, po nastojanju odličnega tukajšnjega narodnjaka zjedini na ono stranko, ki nas talijanči in nemči na vse kriplje ter naše prošnje za narodne šole na prsto prezire. Je tu res, pet, šest mladičev došlih iz Gradca, Zagreba itd., ki so jako narodni — kričavi. Veliko Hrvatov je tako narodnih, da bi najrajši — vso rusko vojsko s carjem vred potopili v Dunavu! Kolikokrat sem uže govoril s katero teh „nadej“ hrvatske bodočnosti, sem slišal trditi starčevičevsko oslarijo, da mi Jugoslovani nemamo večjega sovražnika, nego je Rus (!) ter da ako bode kdo rešil jug, da bode — Velikohrvatstvo. (Kje se neki kaže? Morda v judovstvu, katero bode hrvatstvo kmalu materijalno popolnem sleklo in ponemčilo!) Kaj pravite vi? Jaz nič kaj

Bila je bleda in zelo vznemirjena.

„Gospod častnik, gospod — pomagajte, rešite! — Vojaki nas plenijo. — Gospod častnik! —“

Izpozna me in zarudi.

„Ali ti stanuješ tukaj!“

„Da, tukaj.“

„Kde?“

Sara mi pokaže malo staro kočico. Na dvorišči te kočice ubijala se je na vse kriplje umazana židovka, razpletenih las, da iztrga iz rok mojega dolzega stražnikarja (Wachtmeister) Siljavke, prasca in tri kokoši. Smejoč se, je stražnikar dvignil plen kvišku; kokoši so zakokotalale, prasec je zacvilil. — Druga dva kirazirja sta nalagala na konje seno, slamo in vreče z brašno. Iz kočice so se čule maloruske grde psovke in kletvice. Zazovem svoje vojake, ter jim zapovem, da naj žide puste v miru in da jim nič ne vzemo. Vojaki so ubogali; stražnikar se zažene na svojo kobilo in z menoj odjezdi na ulico.

„No,“ pravim Sari, „ali si z menoj zadovoljna?“

Pogleda me in se mi nasmeje.

„Kde si bila cel čas?“

Ona zamiži.

„Jutri pridem.“

„Zvečer?“

„Ne, gospod, zjutraj.“

„Pridi torej gotovo in me ne varaj.“

„Nikakor — ne varam vas.“

Gledal sem pohlepno za njo. Po dnevi videla se mi je še bolj krasna. Spominjam se, da me je osobito omamila jantarova boja nje lica in modrast lesk črnih las. — Pripognem se raz konja in jej vroče stisnem majheno ročico.

„Z Bogom, Sara, — pridi torej gotovo!“

„Pridem.“

Drugi dan vstanem vrlo rano, se oblečem ter grem iz šatora. Jutro je bilo prekrasno: solnce je baš vzhajalo, na vsakej travici zibal se je rosin biser. Vzpnem se na visok nasip in sedem na kraj ograje. Pod mano je odprlo žrelo ogromen top. Gledal sem raztreseno na okolo. Kar zagledam kakih sto korakov daleč sključeno osobo v sivem kaftanu. Izpoznam Hiršela. Dolgo je stal na jednom mestu ne-

premisljivo, na jedenkrat stopi na stran, se ozre pozorno in boječe — sede, oprezno stegne vrat in se zopet ozre, ter pazno posluša. Jamem pozorno motriti vsako njega gibanje. Seže z roko v nedrije, izvleče kosič papirja in svinčnik, ter začne nekaj pisati ali risati. Zdaj pa zdaj je malo prejenjal v svojem poslu, strepetal kakor zajec, ter se pozorno ogledal po okolici, kakor da bi risal naš tabor. Po večkrat je skrtil svoj papir, zablestel z očmi, srkal zrak v sé, ter se zopet lotil dela. Naposled séde žid v travo, izzuje papuče ter va-nje skrije papir; ali prej, nego je mogel vstati, se pomoli izza nasipa, kakih deset korakov od njega kosmata kapa stražnikarja Siljavke, ter se počasi povzdigne z zemlje tudi cela dolga njega zavaljena podoba. Žid je bil s hrptom obrnen proti njemu. Siljavka približa se hitro in mu položi na rame svojo silno roko. Hiršel se strese. Zatrepetal kakor šiba na vodi in zajavka s slabim, bojazljivim glasom. Siljavka grozno zavpije nad njim in ga zgrabi za vrat.

(Dalje prih.)

mного dobrega ne pričakujem od tega plitvega „Zvonomirstva“, ki je nekim mladim Hrvatim tako um in pamet pomešalo, da kaj takega neumnega trdijo. Kar se pa tiče omenjene laške politike, mislim, da bi res zamogla nam Slovincem skuhati še vročo kašo, če se veže z nemškimi „das deutsche Vaterland muss grösser sein.“ Caveant consules, jaz sem to pisal, da opozorujem kot dober Avstrijec in dober Slavjan.

Domače stvari.

— (Naš tabor v Udmatu) je sicer prepovedan, ali resolucijo slovenskega naroda in mnenja Slovincov o orientalnih zadevah, naše simpatije do bratov Rusov in do slavjanske stvari, so časniki raznesli po vsem svetu. Mnogi inostrani in vsi glavni slavjanski listi so jo odobravaje omenili ali ponatili. S tem svet vse jedno ve, kaj mislimo.

— (Svečanost v Ložu), ki bode prihodnje nedeljo, je, kakor čujemo, uže dovoljena od politične oblasti. Če bode lepo vreme, bode udeležba od vseh krajev obila.

— (Prof. dr. Krek), naš rojak, se je te dni mudil v Ljubljani. Njegovo učeno nemško delo: „Uvod v zgodovino slovanske literature“ je uže vse razprodano in pripravlja učeni avtor novo pomnoženo izdajo.

— (Dr. Böhm), kočevski zdravnik v Novem mestu, hoče se v „Tagblattu“ od vtorka zagovarjati, pa se ne more in ne zna. Kar je res, je res. Ne more ovreči, kar smo mu resnice povedali, potem pa reva misli, da bi se opravičil, če druge črniti poskuša. Tako neumno se nihče ne zagovarja, ki je pameten.

— (Na Vrhniki) se pripravljajo na volitve za občinski zbor. Upamo, da se bodo narodnjaki odločno na noge postavili in sicer baš kljub izidu zadnjih deželnih volitev zmagali. „Laib. Tagblatt“ uže vpije nad nje, kar je dobro znamenje.

— (V Bled) se napravlja baje 15. t. m. več družeb od tod.

— (Toča) je pobila zadnji četrtek v nekaterih občinah mariborske okolice.

— (Toča) je pobila prošli četrtek po štajerskem Pohorju. Kosi, ki so padali na tla, imeli so v premeru 25 do 30 milimetrov in so po nekaterih krajih bili šest centimetrov visoko nakopičeni. Tiče in kokoši so našli mrtve in živina na prostem je bila do krvi raztolčena.

— (Stlačen.) Prošlo nedeljo je šel v Celji nek hlapec po nasipu proti kolodvoru domov, a zgrabi ga mašina in ga vleče soboj, da so ga drugi dan mrtvega in vsega stlačenega našli blizu tamošnje tovarne za kis.

Razne vesti.

* (Svet Pavel časnikar.) Katoliški list poroča, da je baš te dni umrl slavn škof Keteler iz Majnca nekaj govornik o važnosti časopisov in rekel na konci: „Jaz bi mislil, da ko bi sveti Pavel zdaj živel, uredoval bi časopis.“

* (Grofovsko telegrafistovka.) Generalni direktor za poštarstvo in telegrafstvo je imenoval grofico Hedvigo Wimpffen za telegrafistovko. Ona je hči dvornega sve-tovalca grofa Karla Wimpffena. To je prav tako, kakor z onim grofom, ki je uže leta in leta železniški čuvaj v Krkonoših, kjer pre-mišljuje o resničnosti stavka: sic transit gloria mundi — tako-le mine gloria tega sveta!

* (Strela ubila.) V Seesnu pod Harcem na Nemškem se je zgodil čuden dogodjaj, da je strela udarila v strelišni šotor, ter ubila štiri može; dva mej temi sta bila dvojčka; oba brata sta v življenju vedno skupaj bila; rodila sta se oba v taistej uri, oba sta bila pri taistem mojstru izučena, oba sta služila pri vojaki pri taistej kompaniji, oba sta se borila skupaj na Francoskem, in zdaj sta tudi oba v taistem trenutku iz življenja šla.

* (Zanimiva pravda.) Občinski zastop v moravskem mestu Fulneku je svojemu tajniku naročil, naj pobere zaostale davke. Ta pa je od pobranih denarjev zadnja tri leta zasleparil 8000 gld. in pomanjkljaj v knjigah s tem pokril, da ga je vpisal mej zaostale davke. Ko se je prišlo njegovim sleparstvom na sled, — se gre pa tajnik vstreliti. Kaj hočejo pa zdaj početi? Davkarja terja davke, češ, naj jih pa zastop razdeli na posamezne meščane; toda občinski zastop s to salomonsko razsodbo nij zadovoljen, meščani pa komaj pričakujejo ali in kako bodo prisiljeni uže plačane davke še enkrat plačati.

* (Samoumor.) Major Beniško pl. Dobroslav se je v Lincu obesil na plot v vrtu. Uzrok samoumora so slabe premoženjske razmere. Bil je rodom Čeh, iz bogate, plemenite rodbine, a zapravlil je svoje premoženje in zastavil svojo penzijo. Pri njem je živela dalj časa neka sorodnica, ki je vlekla na leto 1200 gld. obresti. On pa jo je dejal pod kuratelo, češ, da je trapasta. Zdaj je sodnja to kuratelo izpoznala za krivično in ona ženska je šla k drugim sorodnikom. Tako major nij imel kaj jesti in se je z vrvice na oni svet preselil.

* (Osveta zaradi zaničevane ljubezni.) Plemenitaš De Prisco v Napolji na Italijanskem je ljubil neko tamošnjo damo, katera pa nij marala zanj. Po razburjenem prepiru jej reče De Prisco, da se bode maščeval. Nekaj dni pozneje jo krivo ovadi pri sodniku, da izdaja ponarejen denar. Preiskali so hišo in našli v njej ponarejen denar; a policaji protokola nijso hoteli podpisati, češ, da je Prisco sam denar tja uteknil. Sicer se je še eden uradnik od sodišča spominjal, da je on denar pred nekaterimi dnevi videl v Priscovih rokah. K temu pride še zagotavljanje omenjene dame, da je ona nedolžna. De

Prisco, državni uradnik je bil takoj iz službe odpuščen in sodnji izročen.

* (Igube po vojski.) V tretjej četrtinki sedanjega stoletja so vojske pobrale veliko ljudij in denarja. Mrtvih ali vsled ran umrlih je bilo v Krimskoj vojski 750,000 ljudij; v italijanskij vojski l. 1859 jih je bilo 45.000, v šlezvik-holštanskij vojski 3000, v državljanskij vojski južne Amerike 280.000, severne Amerike 520,000; v avstrijansko-prusko-italijanskij vojski l. 1866 je bilo mrtličev 45.000, v me-hikanskij ekspediciji 65.000, v zadnjiej pruskofrancoskij vojski 215.000 vsega skup 1,920.000 ljudij. Veljala je krimska vojska 340 milj. funtov sterlingov, italijanska 60, obe amerikanski 940 in 460, avstrijanska proti Italiji in Prusiji 66, mehikanska ekspedicija 40, nemško-francoska končno 500, vse skup 2413 milijonov funtov sterlingov, funt po 10 gld.

Dunajska borza 8. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62	gld.	65	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	"	75	"
Zlata renta	74	"	80	"
1860 drž. posojilo	112	"	—	"
Akcije narodne banke	825	"	—	"
Kreditne akcije	166	"	60	"
London	122	"	50	"
Napol.	9	"	80	"
C. k. cekini	5	"	84	"
Srebro	107	"	20	"
Državne marke	60	"	20	"

5000 kilogramov

zgodnjega rožnega krompirja Early-Rose, najokusnejši in najrodovitnejši krompir je na prodaj po 5 gld. 100 kilogramov pri

M. Pirou
v Kranji.

(207—1)

Dobra prodajalka na drobno

se sprejme za mešano trgovino na Kranjskem precej. Ponudbe naj se oddajajo v F. Müllerjevem annoucen-bureau v Ljubljani. (206—2)

Štev. 10818.

(203—2)

Razglas.

Ker so se konec julija t. l. mej tukajšnjem delavskim stanom osemkrat prave človeške kože zdravniško opazile, tak se prebivalstvo nujno vabi, se stavljenja koz obširnejše poprijeti, kakor se je to dosedaj zgodilo, ker se ravno to stavljenje kot edini pripomoček zoper epidemično vnetje te bolezni živo priporočati mora, in ker stavljenje koz, ki se vsako soboto po poludne na mestnem magistratu brezplačno godi, slehernemu priložnost da, si kože, naj bo uže prvokrat, ali pa v novič stavi dati.

Mestni magistrat v Ljubljani,
1. avgusta 1877.

Tujci.

7. avgusta:

Evropa: Muly iz Pulja. — Gradišnik iz Borovnice. — dr. Krek iz Gradca. — Buzzi iz Pulja.

Pri Slonu: Prelesnik iz Kamnika. — dr. Eržen iz Litije. — Pekle iz Trsta. — Vester iz Čadeža. — Socielo iz Trsta. — Podgoršek iz Karlovca. — Žvanut iz Vipave. — Polak iz Dunaja. — Kišel iz Kairo.

Pri Maliči: Eisner iz Dunaja. — Basevi iz Trsta. — Pavašević iz Portore. — Kohn iz Dunaja. — Mitterer iz Gradca. — Weis iz Dunaja. — Neuburger iz Berlina. — Kaiser iz Dunaja. — Tscherin iz Lvova. — Kebl iz Kočovja. — Fischer iz Dunaja.

Pri Zamoreci: Schwarz iz Gradca. — Kocijančič iz Kranja. — Mihelič iz Loke. — Lavrič iz Gradca.

Karl Sirk,

notar v Brežicah (Rann) na Spodnjem Štajerskem, prodá 120 veder prav dobrega starega in novega

Iutenberškega vina

domačega pridelka, katero je za butelije ali pa za mešanje in zboljšanje slabjših vin posebno pripravno, precej in po vredni ceni, tudi po 5 veder ali pa vse vkup. Vprašanja se bodo hitro odgovorila. (208—1)

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Na gospodstvu Kraj pri Brežicah

je na prodaj

1100 veder izvrstnega belega vina

po nižanj ceni, skupno, kakor tudi v partijah od 20 veder naprej. — P. n. kupci, kateri bi želeli vino na mestu pokusiti, naj izvolijo poprej pismeno naznaniti oskrbnistvu omenjenega gospodstva, prihod v Brežicah, dan in vlak, da se jih more na železnici s priliko počakati. (196—3)

HENRI NESTLE-jeva

redilna moka za deco.

Edino prava: Ako so etikete vsake doze s podpisom iznajditelja „Henri Nestle“ in pa s podpisom glavnega založnika „F. Berlyak“ prepisane.

Središnji zalog za Avstro-Ogersko:

■ Dunaj, mesto, Naglergasse šte. 1. ■

Glavni zalog v Ljubljani pri Vilj. Mayrju, lekarna „k zlatemu jelenu“ na Marijnem trgu. (197—3)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne.“